

Forsikringsvilkår

av 1.1.2023 for

Kjøretøy

Gjelder for:

Person-/varebil under 3500 kg, Minibuss, Tilhenger,
Campingvogn, Bobil under 7500 kg, Snøscooter, Motorsykkel,
Moped og Veteranbil-/motorsykkel.

Innhold

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR.....	3	10 RETTSHJELP	9
2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.....	3	11 FØRER- OG PASSASJERULYKKESFORSIKRING ..	10
3 HVA FORSIKRINGEN KAN OMFATTE	3	12 LEIEBIL.....	12
4 HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER	4	13 EKSTRA TRYGGHET BIL	12
5 ANDRE PERSONERS HANDLINGER OG UNNLATELSER (IDENTIFIKASJON), ENDRING AV RISIKO OG SIKKERHETSFORSKRIFTER.....	5	14 GODSANSVAR	13
6 SKADEOPPGJØR.....	6	15 BEGRENSET IDENTIFIKASJON.....	14
7 EGENANDEL.....	7	16 YRKESLØSØRE OG VARER	14
8 BONUS	8	17 UNDERSLAG	14
9 VEIHJELP.....	9	18 FLYTTEGODSANSVAR	14
		19 AVBRUDD	14

Dekninger	Vilkårs punkt	Beløp	Standard egenandel	
Hva forsikringen omfatter og hvilke begrensninger som gjelder fremgår av hvert punkt i vilkåret		Summer er i NOK og inntil forsikringssum	Privat	Organisasjon/Bedrift
Ansvarsforsikring:				
Erstatningsansvar ved personskade	3.1	Ubegrenset	Ingen	Ingen
Erstatningsansvar ved skade på ting	3.1	Kr 100 000 000	Ingen	Ingen
Retts hjelp	10	Kr 100 000	Kr 4 000 med tillegg av 20% av det overskytende	
Fører og passasjerulykkesforsikring:				
Erstatning ved dødsfall	11.3	Kr 30 000/100 000	Ingen	
Erstatning ved medisinsk invaliditet	11.3	Kr 200 000	Ingen	
Delkaskoforsikring:				
Brann- og tyveriskader	3.2.2		Kr 4 000	Kr 6 000 Moped: Kr 4 000
Skade på kjøretøy inntruffet under ferje – eller biltogtransport	3.2.2		Kr 6 000	Kr 10 000 Moped: Kr 4 000 Tilhenger, campingvogn og Snøscooter: Kr 6 000
Glasskader	3.2.2		Kr 2 500 ved skifte av ruten. Ingen egenandel ved reparasjon	
Vei hjelp	9		Kr 500	
Kaskoforsikring:				
Dekker skader oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, skadeverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning	3.2.3		Kr 6 000 Moped, tilhenger og campingvogn: Kr 4 000	Kr 10 000 Moped: Kr 4 000 Tilhenger, campingvogn og Snøscooter: Kr 6 000
Delkasko og kasko omfatter:				
Kjøretøyet med det kjennemerke og modellbetegnelse beskrevet i forsikringsbeviset	3.2			
Ekstra, lovlig fastmontert utstyr, dekor, folie, spesiell lakk	3.2	Kr 50 000 for bil, bobil, minibuss og motorsykkel Kr 10 000 for moped/snøscooter		
Ladekabel til elektrisk kjøretøy/ladbar hybrid	3.2		Kr 1 000	Standard egenandel
Personlig løse/re/bagasje	3.4	Kr 20 000 for bil og minibuss Kr 40 000 for bobil og campingvogn Kr 10 000 for motorsykkel		
Tilleggsdekninger				
Leiebil inntil 30 dager	12	Kr 450 per dag Kr 1 100 per dag for minibuss		
Ekstra Trygghet Bil	13			
Utvidet Totalskadegaranti	13.1	Inntil 3 år/60 000 km		
Startleie (Leasingbil)	13.2	Ubegrenset		
Motor- og girskade	13.3	Inntil 10 år gammel bil eller kjørt inntil 200 000 km	Kr 6 000/fradrag for kjørte km	Kr 10 000/fradrag for kjørte km
Utvidet leiebil	13.4	Kr 600 per dag i 45 dager Kr 1 100 per dag i 45 dager for organisasjon/bedriftsforsikringer		
Nøkkelforsikring	13.5	Kr 20 000	Kr 1 000	
Parkeringskadeforsikring	13.6	Kr 20 000	Kr 6 000	Kr 10 000
Tilleggsdekninger for Organisasjon/bedriftsforsikringer	14-19			

Forsikringsavtalen består av:

- Forsikringsbeviset
- Forsikringsvilkårene
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler (FAL)
- Bilansvarslova (BAL)
- Det øvrige lovverk

Forsikringsbeviset og avtalte særvilkår gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsvilkårene gjelder foran generelle vilkår.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene, herunder avtalte særvilkår, og generelle vilkår gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1 Hvem forsikringen gjelder for

FAL § 7-1 er fraveket. I stedet for gjelder følgende regler:

1.1 Forsikringen gjelder for

- Den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).
- Enhver rettmessig bruker/fører av kjøretøyet.
- Panthaver eller annen som har økonomisk interesse i kjøretøyet, men bare når denne har mottatt særskilt bekreftelse fra selskapet om dette.

I de tilfeller andre også er omfattet av forsikringen, vil det gå frem av det enkelte vilkårs punkt.

1.2 Eierskifte

Forsikringen opphører ved eierskifte. Forsikringen som var i kraft på overtakelsepunktet gjelder likevel til fordel for ny eier i 14 dager når den nye eiere ikke har tegnet egen forsikring.

1.3 Ikrafttredelse

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av selskapets representant. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

2 Hvor forsikringen gjelder

- I Europa, unntatt Kosovo, Russland og Belarus.
- Rettshjelpsforsikringen gjelder i Norden.
- Små elektriske kjøretøy (Elektrisk sparkesykkel med mere) gjelder i Norge.

Noen stater forlanger særskilt ansvarsforsikring, kalt grenseforsikring". Når slik grenseforsikring er tegnet, gjelder ansvarsdekning som er tegnet i selskapet, bare for skade som rammer fører og eventuelle passasjerer i kjøretøyet, unntatt haikere og betalende passasjerer.

2.1 Spesielt for campingvogn

Er kjøretøyet/trekkvognen utenlandsregistrert, gjelder forsikringen for campingvogn bare i Norden. Dette gjelder ikke dersom norsk kjøretøy/trekkvognen erstattes av utenlandsregistrert i forbindelse med skade etter reises begynnelse.

3 Hva forsikringen kan omfatte

Det fremgår av forsikringsbeviset hvilke dekninger som er avtalt.

3.1 Ansvarsforsikring

Dekker ansvar etter bilansvarsloven med ubegrenset beløp for personskade og med inntil kr 100 000 000 ved skade på ting.

Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadesteds lovgivning for bilansvar. Innenfor EØS-området dekkes etter norske regler hvis dette gir høyere erstatning.

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at forsikringen omfatter ansvar for uregistrert kjøretøy, dekkes kun skader når kjøretøyet ikke er i bruk.

3.2 Skade på eget kjøretøy

Når det er avtalt delkasko, kasko eller ekstra trygghet er følgende omfattet:

Person-/varebil, bobil og minibuss

- Kjøretøy som er angitt i forsikringsbeviset slik den ble levert ny fra forhandler.
- Dersom forsikringssum for veteranbil eller bobil er angitt i forsikringsbeviset, gjelder følgende:
 - erstatningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt (førsterisiko).
- Ekstra lovlig fastmontert utstyr, dekor, folie og spesiell lakk, inntil kr 50 000.
- For bobil omfattes også campingpåbygg med innredning fastmontert til bilchassis og fastmontert campinginnredning til bil.

Moped og snøscooter

- Kjøretøy som er angitt i forsikringsbeviset slik den ble levert ny fra forhandler.
- Dersom forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset, gjelder følgende:
 - erstatningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt (førsterisiko).
- Personlig kjøreutstyr (hjelmer, bukse, jakke, støvler)
- Ekstra lovlig fastmontert utstyr, dekor, folie og spesiell lakk, inntil kr 10 000.

Campingvogn

- Campingvogn som er angitt i forsikringsbeviset inkludert fastmontert utstyr. Erstatningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt (førsterisiko).
- For campingvogn omfattes også fortelt, tilbygg og platting etter spesifikasjon i forsikringsbeviset.

Tilhenger

- Tilhenger som er angitt i forsikringsbeviset inkludert fastmontert utstyr.
- Dersom forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset, gjelder følgende:
 - Erstatningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt (førsterisiko).

Motorsykkel

- Kjøretøy som er angitt i forsikringsbeviset slik den ble levert ny fra forhandler.
- For veteranmotorsykkel gjelder følgende:
 - erstatningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt (førsterisiko).
- Personlig kjøreutstyr (hjelmer, bukse, jakke, støvler)
- Ekstra lovlig fastmontert utstyr, dekor, folie og spesiell lakk, inntil kr 50 000.

Annet tilbehør

- Ett sett ekstra dekk og felger tilsvarende den type som kjøretøyet seriemessig er levert med.
- Ladekabel for elektriske kjøretøy/ladbar hybrid.
 - Fast ladeinstallasjon på/i bygning eller frittstående ladestasjon omfattes ikke.

- Barnesete med tilhørende ISOfix, varsel trekant, vanlig førstehjelpsutstyr og brannslukningsapparat.

Årsprøvekjennermerke

- Dekker utstyr som angitt ovenfor, avhengig av hvilket kjøretøy kjennemerket gjelder for.
- Erstatningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt (førsterisiko).

3.2.1 Uregistrert kjøretøy (Brann og tyveri)

Brann og tyveri dekker:

- Skade ved brann, lynnedslag og eksplosjon
- Skade ved tyveri og forsøk på tyveri

Skade, inklusiv kortslutning på batterier og elektroniske enheter dekkes ikke med mindre det har vært brann med åpen ild.

Det anses ikke som tyveri hvis den skyldige tilhører sikredes husstand eller er i tjeneste hos sikrede.

3.2.2 Delkasko

Delkaskoforsikringen dekker:

- Skade ved brann, lynnedslag og eksplosjon.
- Skade ved tyveri av/fra kjøretøyet, forsøk på tyveri, skadeverk i forbindelse med tyveri.
- Skade på kjøretøyet inntruffet under ferge- eller biltogtransport.
- Bruddskade på kjøretøyet utvendige glassruter og glasstak (gjelder ikke for snøscooter, moped, motorsykkel og årsprøvekjennermerke).
- Vei hjalp (gjelder ikke for snøscooter) dekkes når kjøretøyet utsettes for skade, tyveri eller driftsstans, se punkt 9.
- Transport etter erstatningsmessig skade på snøscooter. Utgifter dekkes til transport- og/eller midlertidig reparasjon av skadd kjøretøy, som er nødvendig for flytting til og fra nærmeste verksted som kan utføre reparasjonen.

Skade, inklusiv kortslutning på batterier og elektroniske enheter dekkes ikke med mindre det har vært brann med åpen ild.

Det anses ikke som tyveri hvis den skyldige tilhører sikredes husstand eller er i tjeneste hos sikrede.

Vedrørende glassruter:

Erstatningen ved skifte av ruter er begrenset til 50 % av Kjøretøyetets gjenanskaffelsesverdi etter pkt. 3.2, umiddelbart før skaden inntraff.

Det er en betingelse for rett til erstatning at nye ruter innsettes i det forsikrede kjøretøy, eller at skaden repareres.

3.2.3 Kasko (Annen vognskade)

Kaskoforsikringen dekker:

- Skader nevnt under pkt. 3.2.2.
- Annen skade på kjøretøyet oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, skadeverk, feilfylling av drivstoff eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

3.3 Rettshjelp

Når dekning for ansvar er avtalt eller for campingvogn/tilhenger omfattes dekning for rettshjelp etter bestemmelsene i pkt 10.

3.4 Personlig løsøre og bagasje

Gjelder ikke snøscooter, tilhenger og moped.

Ved skade på kjøretøyet iht vilkårets punkt 3.2.2 og 3.2.3 dekkes personlig løsøre og bagasje i kjøretøyet eller påmontert bagasjeboks, begrenset til følgende summer:

- Person-/varebil og minibuss: Kr 20 000
- Bobil/Campingvogn: Kr 40 000
- Motorsykkel: Kr 10 000

med mindre annet er angitt i forsikringsbeviset.

For bobil og campingvogn gjelder dekningen for eier/rettmessig bruker og dennes husstand. Er forsikringssummen tilstrekkelig, omfattes også løst utstyr som tilhører andre som er med i denne.

3.5 Fører- og passasjerulykkesforsikring

Forsikringsvilkårene for fører- og passasjerulykkesforsikring fremgår av pkt. 11.

3.6 Forsikringsattest (Panthaver/utleier i henhold til leasingavtale)

Det er notert i selskapet at den forsikrede kjøretøy er solgt på avbetaling, eventuelt pantsatt, eller utleid iht. leasingavtale. Det bekreftes at forsikringen ikke skal utgå uten varsel til den som er notert som panthaver/utleier.

Kontanterstatning skal ikke utbetales uten samtykke fra disse.

4 Hvilke begrensninger som gjelder

Om begrensninger i erstatningsoppgjør, se også pkt 6 og generelle vilkår.

4.1 Terror

Det er gjort følgende unntak fra bestemmelsen i Generelle vilkår pkt. 1.3 vedrørende terror: Selskapet svarer for skade som skyldes tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med terror.

Selskapet svarer likevel ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller som står i sammenheng med terrorhandling som innebærer biologisk, kjemisk, nukleær, radioaktiv eller annen form for forurensning.

4.2 Forsikringen omfatter ikke:

4.2.1 Skade voldt med forsett

Skade som sikrede eller den som er ansvarlig for kjøretøyet har voldt forsettlig.

4.2.2 Grov uaktsomhet

Skade som sikrede eller den som er ansvarlig for kjøretøyet har fremkalt ved grov uaktsomhet.

Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om selskapet skal erstatte noe og i tilfelle hvor mye.

4.2.3 Beruselse o.l.

Skade som oppstår når kjøretøyet blir kjørt av en person som er påvirket av alkohol eller annet berusende /bedøvende middel, og eieren, sikrede eller den som er ansvarlig for kjøretøyet visste eller burde vite det.

4.2.4 Maskinskade/elektroniske komponenter

Maskinskade (skade på motor og drivverk) eller skade på elektroniske komponenter (datahjerner og andre styrings- eller kontrollinnretninger), med mindre den er oppstått i direkte forbindelse med annen erstatningsmessig skade på kjøretøy eller dekningen Ekstra trygghet er avtalt (se pkt 13.3).

4.2.5 Importør, selger og leverandør

Skade som importør, selger eller leverandør er ansvarlig for. Fører sikredes krav ikke frem, og skaden ellers er erstatningsmessig, dekker selskapet likevel skaden og trer inn i kravet.

4.2.6 Verdiforringelse

Verdiforringelse.

4.2.7 Utgifter til foreløpig reparasjon m.m.

Uten særskilt avtale dekker ikke selskapet utgifter til foreløpig reparasjon, overtidsbetaling, forbedringer og forandringer i forbindelse med reparasjon.

4.2.8 Tappt inntekt

Tappt inntekt som følge av at kjøretøyet ikke kan brukes.

4.2.9 Godsansvar

Ansvar som sikrede eller den som er ansvarlig for kjøretøyet påtar seg for skade på gods som blir ført med kjøretøyet utover bestemmelsene i BAL med mindre det fremgår av forsikringsbeviset (godsansvarsforsikring).

4.2.10 Løsøre/bagasje

- Skade på bagasje/løsøre dersom det ikke er i sammenheng med annen erstatningsmessig skade på kjøretøyet.
- Tyveri fra fortelt av duk.
- Tyveri av penger, smykker, antikviteter, verdipapir, bank- og kredittkort.
- For privatforsikring: Løsøre som brukes i yrke eller erverv.

4.2.11 Tilbygg til Bobil/Campingvogn

Skade som oppstår på elementer som brukes til tilbygg til bil/campingvogn under montering eller demontering av disse.

4.2.12 Endring av ytelse eller spesifikasjoner

Endring av kjøretøyets ytelse eller spesifikasjoner som ikke er godkjent av Statens Vegvesen.

4.2.13 Liten elektrisk motorvogn

Liten elektrisk motorvogn som har konstruktiv hastighet på mer enn 20 km/t - jf. forskrift om liten elektrisk motorvogn §3.

5 Andre personers handlinger og unnlatelser (identifikasjon), endring av risiko og sikkerhetsforskrifter

5.1 Andre personers handlinger og unnlatelser med virkning for sikrede

Handlinger og unnlatelser fra den som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for kjøretøyet, får samme virkning for sikredes rettigheter som om handlingen eller unnlatelsen var foretatt av sikrede selv, jf. FAL § 4-11, 2 bokstav a.

5.2 Ansvarsbegrensning ved endring av risiko

5.2.1 Endring av risiko

Forsikringstakeren plikter straks å underrette selskapet hvis det skjer endringer i den risikoen som er angitt i forsikringsbeviset, jf. FAL §4-7.

Følgene av å unnlate å gi selskapet beskjed om endringer av risikoen som betinger høyere premie enn den som er betalt, er:

- Ved skade på kjøretøyet begrenses selskapets ansvar til det prosentvise forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle vært betalt.
- Ved ansvarsskade har selskapet tilsvarende regressrett overfor forsikringstakeren.

Hvilke tilfeller pkt. 5.2.1 omfatter:

- **Overskridelse av avtalt kjørelengde**
Ved skade blir kilometerstanden på skadetidspunktet sammenholdt med de kilometerbegrensninger som fremgår av forsikringsbeviset og tidspunktet for disses avlesninger, uavhengig av forsikringsavtalens gyldighetsperiode.
Konstateres overskridelse, anses denne i sin helhet å ha funnet sted i inneværende forsikringsår.
Forsikringstaker har plikt til å betale premie for korrekt årlig kjørelengdeintervall for hele inneværende forsikringsår selv om meddelelse om overskridelse og påfølgende korreksjon skjer etter at den avtalte kjørelengde faktisk er overskredet.
- **Premiereduserende tiltak**
Endring av avtalte forutsetninger for reduksjon av forsikringspremien. Hvilke forutsetninger som er avtalt, vil fremgå av forsikringsbeviset.
- **Bonus**
Dersom bonus (herunder startbonus) på kjøretøyet er fastsatt på grunnlag av feil opplysninger fra forsikringstaker
- **Endring av ytelse eller spesifikasjoner**
Endring av kjøretøyets ytelse eller spesifikasjoner som er godkjent av Statens Vegvesen, men er ikke meldt til selskapet.
- **Bruksendring**
Anvendelse av kjøretøyet som strider mot forutsetninger gitt i forsikringsbeviset.
- **Førers alder/bruker**
Avtalte begrensninger vedrørende førers alder eller hvem som kan føre kjøretøyet, ikke er fulgt.
- **Kjøring i utmark** (gjelder snøscooter)
Ved skade på snøscooter kreves det at sikrede dokumenterer at skaden er oppstått ved kjøring i samsvar med forskrifter eller dispensasjoner gitt i Motorferdselsloven eller ble kjørt i scooterløype godkjent av stedlige myndigheter.

5.2.2 Bortfall av ansvar

Ved følgende endring av risiko tar selskapet forbehold om å være helt fri for ansvar, jf. FAL §4-6.

Hvilke tilfeller pkt. 5.2.2 omfatter:

- **Hastighetsløp, hastighetsbaner og fartsprøver**
Skade som oppstår dersom kjøretøyet brukes til hastighetsløp, trening til hastighetsløp, fartsprøver eller kjøring på avsperrret område (bane eller vei).
Forsikringen gjelder likevel kjøring i Norge som inngår i obligatorisk opplæring til førerkort eller førerutviklingskurs i regi av KNA, NAF, MA eller autorisert trafikkskole.
- **Utleie, drosje eller budbil**
Skade som oppstår under ervervsmessig utleie av kjøretøyet, bruk som drosje eller budbil, hvis ikke annet er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.
- **Snøbrøyting og bruk av egen vinsj**
Skade som følge av bruk av kjøretøyet til snøbrøyting eller ved bruk av egen vinsj med mindre annet er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.

- **Kjøring utenfor vei** (gjelder ikke snøscooter)
Skade som følge av kjøring på islagt vann eller utenfor vei/trasse merket av offentlig myndighet for slik kjøring.

5.3 Sikkerhetsforskrifter

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene eller påse at de blir overholdt, kan selskapets ansvar settes ned eller falle helt bort (jf. FAL § 4-8).

1. Fører skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis og sertifikater myndighetene krever for den klasse og brukstype kjøretøyet tilhører. Lovlig øvelseskjøring dekkes.
2. Vedlikehold og behandling av kjøretøyet skal være i henhold til fabrikantens instruksjoner. Ved maskinskade må vedlikeholdet dokumenteres. Dersom vedlikeholdet ikke kan dokumenteres, eller at årsaken til skaden skyldes at serviceintervall ikke er fulgt, kan erstatningen falle bort helt eller delvis.
3. Dekk skal være tilpasset vær og føreforhold og ha lovlig mønsterdybde.
4. Kjøretøyet skal ikke belastes utover det som er angitt i vognkortet.
5. Last skal sikres slik at den ikke kan forskyve seg, falle av eller rase ut.
6. Kjøretøyet og bagasjeboks må være låst og forsvarlig sikret når det er parkert eller forlatt. Moped, motorsykkel og snøscooter skal minimum være låst med originale låser når det ikke er personer på den. Verneutstyr til moped, motorsykkel og snøscooter skal være nedlåst i fastmonterte vesker/rom eller fastlåst til kjøretøyet.

Nøkler skal ikke oppbevares i eller ved kjøretøyet og utilgjengelig for uvedkommende.

7. I forbindelse med salg av kjøretøyet skal eieren eller en han/hun har bemyndiget til å bistå med salget, være i denne så lenge tenningsnøkkel befinner seg der.
8. Ekstra dekk/felger og deler av kjøretøyet som er midlertidig avmontert skal oppbevares innelåst i bygning/rom i bygning eller låst fast til bygning. Garasje/rom med felles adgang anses ikke som avlåst sted.
9. Verdisaker som telefoner, løst datautstyr, kamerautstyr, løse musikkanlegg og instrumenter skal oppbevares i rom uten innsyn eller fjernes fra kjøretøyet når det forlates.
10. Vognkort del II skal oppbevares trygt og borte fra kjøretøyet.
11. Demontert fortelt til bil og campingvogn skal være innelåst. Garasje/rom med felles adgang anses ikke som avlåst sted.
12. Ladning av elektrisk-/hybridkjøretøy skal gjøres i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

6 Skadeoppgjør

6.1 Erstatning

- FAL § 6-1 er fraveket.
- Erstatningen utbetales når selskapet har hatt rimelig tid til å klarlegge ansvarsforholdet og beregne erstatningen.
- Selskapet plikter ikke å gjøre opp før eventuelle offentlige undersøkelser er avsluttet.

6.2 Skademelding

- Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold.
- Skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller organisasjonsnummer.
- Dokumentasjon for skade og tap skal fremlegges dersom selskapet ber om det.
- Personskader, brann, tyveri og skadeverk skal meldes til politiet. Selskapet kan også kreve at andre skader meldes til politiet.

6.3 Forsikringsverdi/forsikringssum

6.3.1 Kjøretøy uten angitt forsikringssum

- Forsikringsverdien beregnes etter hva det på skadedagen vil koste selskapet å skaffe og omregistrere tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende kjøretøy av samme merke, modell, type, årgang, utstyr og tilstand.

6.3.2 Kjøretøy med angitt forsikringssum

- Forsikringsverdien vurderes tilsvarende pkt 6.3.1, men erstatningen er begrenset til angitt forsikringssum (førsterisiko). Dette gjelder for reparasjon, totalskade eller forsvunnet kjøretøy.
- Det er forsikringstakers ansvar å sørge for at forsikringssummen er korrekt.

6.3.3 Forsikringsverdi for løseøre/bagasje

- Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen ville kostet selskapet å anskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting.

6.3.4 Forsikringsverdi for ettermontert elektronisk ekstrautstyr

- Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen ville kostet selskapet å anskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.
- Etter ett år fra tingen ble kjøpt som ny, reduseres forsikringsverdien med 10 % pr. år for hvert påbegynt år, maksimum 50 %.

6.4 Oppgjørsregler ved reparasjon

- Reparasjon kan kun påbegynnes med selskapets samtykke.
- Selskapet avgjør hvilket verksted og om reparasjon skal foretas.
- Dersom reparasjon av de enkelte deler etter selskapets vurdering vil være teknisk eller økonomisk ulønnsomt, skiftes delene ut med likeverdige deler.
- Innebærer reparasjonen en forbedring, gjøres det fradrag tilsvarende verdien av forbedringen.
- Er det ikke tilgjengelige deler i markedet som kan skaffes, skjer oppgjøret i form av kontantoppgjør. Prisene på delene settes til hva som var siste kjente pris på delen.

- Velges kontanterstatning, utbetales erstatningen på grunnlag av takst. Arbeidskostnadene erstattes med 50 %.
- Merverdiavgift og andre avgifter erstattes bare når dette er betalt.
- Merkostnader til overtidsbetaling, flyfrakt og foreløpig reparasjon dekkes ikke.

6.4.1 Spesielt for moped, motorsykel, snøscooter og tilhenger/campingvogn

- Består skaden av riper, skrammer, småbulker m.v. som ikke har betydning for kjøretøyets funksjon, kan selskapet bestemme at reparasjon ikke skal skje ved utskifting av delene.
- Selskapet avgjør hvorledes reparasjon skal utføres, men sikrede har krav på å få tilbakeført kjøretøyet til samme eller i det vesentlig samme funksjonelle stand som før skaden inntraff.
- Som alternativ til reparasjon kan selskapet i slike saker, velge å erstatte med et skjønnsmessig fastsatt kontantbeløp.

6.5 Oppgjørsregler ved totalskade

- Selskapet avgjør om det er økonomisk forsvarlig å reparere.
- Er kjøretøyet tapt, dekkes kostnadene ved å gjennanskaffe kjøretøy i samme stand og av samme fabrikat, modell, type og årgang.
- Skadet eller tapt kjøretøy overtas av selskapet.

6.5.1 Totalskadegaranti for person- og varebil og bobil

Dersom kjøretøyet er tapt eller reparasjonskostnadene overstiger 80% av listepriis fra importør på skadetidspunktet for tilsvarende nytt kjøretøy (inkludert fabrikkmontert tilleggsutstyr), erstattes:

- Ny tilsvarende bil av samme merke og modell med samme utsyr, eller
- Kontant det beløp selskapet ville betalt for tilsvarende bil

Forutsetninger for erstatning:

- Bilen har ikke kjørt over 15 000 km
- Skaden inntreffer innen ett år etter at bilen ble registrert som fabrikkny

6.5.2 Forsikringen omfatter ikke

- Biler som er leaset eller brukt som drosje, trafikkskolebil, utleiebil, liktransportbil, ambulanse, utrykningsbil eller er tidligere skadet under kjøring med prøvekjennemerker.
- Biler som er særskilt registrert som turistvogn eller eksportvogn ("tollskilt") eller på særskilte kjennemerker for diplomatiet (CD).

Kjøpesummen som ny skal dokumenteres med original kjøpekontrakt fra norsk merkeforhandler.

Skadet eller tapt bil overtas av selskapet.

6.6 Skjønn

Ved skade på kjøretøy skal verdifastsettelse og/eller skadeansettelse avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Se regler i Generelle vilkår, pkt.3. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for selskapets ansvar.

6.7 Ting som kommer til rette

Kommer kjøretøyet til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde kjøretøyet, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at selskapet har avsendt beskjed om at kjøretøyet er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen selskapet.

6.8 Regress

Har selskapet foretatt utbetaling for dekning av skade som selskapet etter forsikringsvilkårene, bilansvarsloven eller trafikktrygderklæring ikke svarer for eller hvis premien ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til selskapet. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om kjøretøyets tilstand i forbindelse med skade.

7 Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes den egenandel som fremgår av punktene nedenfor, med mindre annen egenandel fremgår av forsikringsbeviset, annet vilkårs punkt eller særvilkår.

Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.

Utbetaler selskapet ved samme skadetilfelle erstatning til sikrede i henhold til flere forsikringsavtaler, trekkes bare en egenandel – den største. Det samme gjelder også hvis skadetilfellet fører til fradrag av flere egenandeler etter disse vilkår.

7.1 Ansvarsskade

- Ingen egenandel

7.2 Rettshjelp

- Kr 4 000 med tillegg av 20% av overskytende beløp.
- Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

7.3 Brann- og tyveriskade

- **Privatforsikring:**
 - kr 4 000
 - kr 1 000 for ladekabel
- **Organisasjons-/bedriftsforsikring:**
 - kr 6 000
 - kr 4 000 for moped

7.4 Glassruteskade

- Kr 2 500 ved skifte av rute
 - Kr 5 000 for minibuss
- Ingen ved reparasjon

7.5 Annen vognskade (kasko)

- **Privatforsikring:**
 - kr 6 000
 - kr 4 000 for moped, tilhenger, campingvogn, veteranbil-/motorsykel
 - kr 1 000 for ladekabel
- **Organisasjons-/bedriftsforsikring:**
 - kr 10 000
 - kr 4 000 for moped
 - kr 6 000 for snøscooter, motorsykel, tilhenger og campingvogn

7.6 Vei hjelp

- Kr 500
- Kr 2 000 for minibuss
- Kr 2 000 for tilhenger med tillatt totalvekt over 3 500 kg

7.7 Parkeringskadeforsikring

- **Privatforsikring:**
 - kr 6 000
- **Organisasjons-/bedriftsforsikring:**
 - kr 10 000

7.8 Motor- og girskade

Ut fra kjørt distanse trekkes følgende fra reparasjonskostnaden:

- Under 100 000 km trekkes egenandel.
- Ved passert 100 000 km trekkes 20 %, minimum egenandel.
- Ved passert 150 000 km trekkes 35 %, minimum egenandel.
- Ved passert 200 000 km eller 10 år opphører dekningen.

Egenandel er kr 6 000 for privatforsikring og kr 10 000 for organisasjons-/bedriftsforsikring.

7.9 Nøkkelforsikring

- Kr 1 000

7.10 Spesielle egenandeler

7.10.1 Ansvar

- For motorsykel er egenandelen kr 10 000 dersom det er angitt at alle førere er over 23 år og del likevel oppstår skade med fører under 23 år. Gjelder ikke ved organisasjons-/bedriftsforsikringer.

7.10.2 Brann- og tyveriskade

- Ved tyveri av/fra kjøretøyet reduseres avtalt egenandel med inntil kr 4 000 dersom tyverialarm er montert og vært i funksjon.
- Ved tyveri av kjøretøyet reduseres avtalt egenandel med inntil kr 4 000 dersom tyverialarm eller søke- og gjenfinningssystem er montert og vært i funksjon.

Alarm eller søke- og gjenfinningssystem skal være fabrikkmontert eller FG*-godkjent.

- For moped og motorsyklar halveres egenandelen for tyveri dersom det i tillegg til originale låser er benyttet FG*-godkjent lås som omslutter to av motstående rammedeler eller FG*-godkjent lås av klasse 3 var låst gjennom hull i bremseskiven

*FG = Forsikringsselskapenes godkjenningnemnd.

7.10.3 Annen vognskade (Kasko)

- Ved direkte sammenstøt med dyr som går løse på vei (forholdet skal rapporteres til politimyndighet eller viltneemnd på stedet) reduseres egenandelen med inntil kr 6 000.
- Er føreren i skadeøyeblikket under 23 år forhøyes avtalt egenandel med kr 10 000. Dette gjelder ikke når føreren også er forsikringstaker, eller det er avtalt å betale ungdomstillegg. Gjelder ikke for moped, campingvogn/tilhenger, veteranbil, veteranmotorsykel eller ved organisasjons-/bedriftsforsikringer.

8 Bonus

8.1 Når beregnes bonus

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at det regnes bonus for kjøretøyet, gjelder dette punktet for forsikringen.

- Bonus er et premieringssystem avhengig av skadeforløp på den enkelte forsikringsavtale.
- Bonus gis på dekningene ansvar og kasko (annen vognskade).
- Bonus følger eieren av kjøretøyet. Ved leasing følger den leieren.
- Eier/leier opparbeider bonusrett for hvert kjøretøy.
- Selskapet har anledning til å kontrollere opplysninger om tidligere skader og opparbeidet bonus fra andre forsikringsselskap.

8.2 Skader som ikke medfører bonustap

Bonustap beregnes ikke av skader dekket under:

- brann/tyveri
- glass
- skade på kjøretøy inntruffet under ferge-/biltogtransport
- skade som skyldes direkte kollisjon med dyr (forholdet skal rapporteres til politimyndighet eller viltneemnd på stedet)
- skade på ladekabel til elektriske kjøretøy/ladbar hybrid
- fører- og passasjerulykke
- vei hjelp
- utbetaling av leiebil alene
- retts hjelp
- skader definert som naturskade, jfr. Lov om naturskadeforsikring
- motor- og girskade (se pkt 13.3)
- skade ved feilfylling av drivstoff
- parkeringsskadeforsikring

8.3 Opparbeiding av bonus (premiereduksjon)

Det gis 10% bonus etter hvert skadefrie år opp til 70 %. Etter 3 skadefrie år med 70% bonus, gis 75% bonus.

8.4 Bonustap (premietillegg etter skade)

Ved skade som fører til utbetaling for selskapet, med unntak av utbetalinger på skader nevnt under punkt 8.2, gjelder følgende:

- Var bonus før skade 75 % og minst 3 opptjeningsår, reduseres ikke bonus, men forsikringen fornyes med 75% på 1.opptjeningsår.
- Var bonus før skaden 75 % og mindre enn 3 opptjeningsår, reduseres bonusen med 5 prosentenheter, til 70 % bonus.
- For øvrig reduseres bonus med 10 %

8.5 Øvrige bestemmelser

- Bonustap beregnes både for ansvars- og kaskoforsikringen, selv om selskapet utbetaler erstatning kun under en av forsikringsformene.
- Regulering av premie etter disse bestemmelsene foretas ved første hovedforfall etter at skaden har skjedd.
- Opparbeidet bonus kan ikke overføres til annet forsikringsselskap før utestående premie er betalt.

9 Vei hjelp

(Gjelder ikke snøscooter)

9.1 Hva forsikringen omfatter

9.1.1 Berging og tauing av kjøretøyet

Dekker nødvendige utgifter til berging eller tauing til nærmeste verksted, eller – hvis det faller rimeligere – reparasjon på stedet, når reisen med kjøretøyet ikke kan fortsette på grunn av:

- skade eller tyveri
- motorstans/startvansker
- utelåsing eller brukket/mistet nøkkel
- feilfylling av drivstoff
- tom for drivstoff eller strøm
- annen form for upåregnelig driftsstopp

9.1.2 Persontransport/hjemreise

Dekker nødvendige merutgifter til hjemreise for fører og passasjerer, inklusiv bagasje, når:

- Kjøretøyet er stjålet eller skadet og ikke kan settes i trafiksikker stand innen 2 dager.
- Fører og/eller passasjer rammes av sykdom, ulykke eller død.

Alternativt dekkes utgifter til annet reisemål eller opphold dersom kjøretøyet kan repareres på stedet, etter avtale med selskapet.

9.1.3 Hjemtransport av kjøretøyet

- Dekker nødvendige merutgifter til hjemtransport eller henting av kjøretøy når det er etterlatt av grunner nevnt ovenfor.

9.1.4 Feriereiser utenfor Norden

Ved feriereiser utenfor Norden gjelder i tillegg følgende:

- Når kjøretøyet ikke kan repareres innen 2 virkedager, dekkes utgifter til leie av kjøretøy av tilnærmet samme type som det forsikrede kjøretøy i inntil 20 dager for å fullføre den planlagte ferien.

9.1.5 Transport av reservedeler

- Dekker transport av reservedeler, som ikke kan fremskaffes på stedet, og som er nødvendig for å bringe kjøretøyet i trafiksikker stand.
- Dekker utgifter til frakt, samt eventuelle ekstra tollutgifter i utlandet.

9.2 Hva forsikringen ikke omfatter

- Utgifter til hjemreise utover rimeligste kommunikasjonsmiddel.
- Utgifter til reparasjon og deler.
- Merutgifter til hjemtransport av kjøretøyet som overstiger 50% av kjøretøyets verdi før skaden.
- Utgifter som hadde påløpt ved å kjøre hjem.
- Utgifter til hjemtransport av kjøretøy dersom fører eller passasjer kan kjøre hjem.
- Utgifter som kan kreves dekket av annen avtale, garanti eller abonnement.
- Utgifter for haikere.
- Deler og reparasjonskostnader.
- Utgifter til transport/assistanse på sted som ikke er normalt fremkommelig eller ikke tilknytning til vei.
- Utgifter for videresending av gods.

9.3 Skadeoppgjør

- Transportutgifter og leiebil skal godkjennes av selskapet på forhånd.
- Krav skal dokumenteres med originalkvitteringer.
- Hjemreise på grunn av sykdom, ulykke eller dødsfall skal dokumenteres med legeerklæring.
- Uberettigede utgifter vil kreves refundert.

10 Rettshjelp

10.1 Utgifter selskapet dekker

10.1.1 I hvilken egenskap sikrede er dekket

Selskapet dekker rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av eier, rettmessig bruker eller fører av det forsikrede kjøretøy.

10.1.2 Utgifter til rettsbehandling

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet. Utgifter til vitner dekkes bare ved hovedforhandling og bevisopptak.

Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Utgifter til rettsmegling, inkludert forberedelser til slik megling, dekkes med inntil kr 10 000.

Utgifter til tvist som løses ved voldgift dekkes ikke.

10.1.3 Saksomkostninger ved forlik

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra selskapet hvis det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine omkostninger. Uten slik godkjennelse fra selskapet, går tilkjente saksomkostninger i dommen til fradrag i erstatningen.

10.1.4 Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf. domstoloven § 1) og ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Dersom saken føres for særdomstoler (jf. domstoloven § 2), men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettsbistandsutgifter.

10.1.5 Tvist etter at kjøretøyet er solgt

Dersom det forsikrede kjøretøy er solgt, og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.

10.2 Utgifter selskapet ikke dekker

Selskapet dekker ikke utgifter:

1. Ved tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.
2. Ved tvist som har sitt utspring i yrkesskade eller yrkessykdom.
3. Ved tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, arv, krav om omstøtelse av gave, bodeling og oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
4. Ved tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.

5. Ved tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlings sak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
6. Ved tvist som gjelder, eller som har sitt utspring i, straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt, samt sak om erstatningsplikt etter skadeserstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkelser), straffeloven §229 (legemsbeskadigelse), skadeserstatningsloven § 3-5 (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).
7. Ved tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen, unntatt fra dekning.
8. Ved tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
9. Ved tvist i saker om personskader etter bilansvarslova, før det fra kjøretøyets trafikksikrings selskap foreligger avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand før saksanlegg.
10. Som er pådratt før tvist er oppstått.
11. Ved tvist dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden.
12. Ved tvist med selskapet som følge av det er gitt avslag på rettskjøpsdekning.

10.3 Forsikringssum

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100 000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettskjøpsforsikring i forskjellige selskaper, eller om den/de sikrede har rettskjøpsdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap. Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

10.4 Skadeoppgjør

1. Vil sikrede søke erstatning under rettskjøpsforsikringen må selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat ble engasjert. Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet.
2. Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.
3. Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettskjøp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.
4. Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.
5. Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres. Før endelig oppgjør foretas, skal selskapet ha dokumentasjon på at egenandel er betalt.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

11 Fører- og passasjerulykkesforsikring

11.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for rettmessig fører og dennes passasjerer i det tillatte antall som fremgår av kjøretøyets vognkort. Haikere eller personer som er med kjøretøyet som betalende passasjerer, er ikke omfattet av forsikringen.

11.2 Definisjoner

- Barn – med barn menes egne barn, adoptivbarn samt ektefelle/samboers særkullsbarn som har samme adresse som medlemmet i folkeregisteret
- Ektefelle – den person du lovformelig er gift med. En person regnes ikke lenger som ektefelle når det er gitt bevilling til, eller det er avsagt dom for, separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Likestilt med ektefelle regnes registrert partner, jfr. lov om ekteskap av 4 juli 1991.
- Kunden – den som inngår en forsikringsavtale med oss. Som kunde regnes også den som erverver eiendomsretten til forsikringen.
- Den som er forsikret – den persons liv og helse som forsikringen knytter seg til.
- Ulykesskade – med ulykesskade forstås skade på kroppen forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet, ulykkestilfelle, som inntreffer i forsikringstiden. Skade på sinnet, f.eks. sjokk, regnes ikke som ulykesskade, med mindre det samtidig har oppstått legemsskade som medfører livsvarig og erstatningsmessig invaliditet.

11.3 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter:

- Erstatning ved død med kr 100 000. Erstatning er begrenset til kr 30 000 hvis forsikrede ved død verken hadde ektefelle eller barn under 20 år. Se også pkt 11.6.6
- Erstatning ved 100% varig medisinsk invaliditet med kr 200 000, ved delvis invaliditet en tilsvarende mindre del av beløpet. Se også pkt 11.6.6 og 11.6.7.

Samlet erstatning ved ett og samme skadetilfelle, er begrenset til kr 1 000 000. Overskrides denne forsikringssum av summen av de individuelle krav, fordeles beløpet mellom de skadde med hver enkelt sin prosentandel av den totale skade.

11.4 Hvilke skader som erstattes

Forsikringen omfatter ulykesskade som rammer fører eller passasjer som befinner seg i eller på kjøretøyet. Dersom kjøretøyet er den direkte årsak til skaden, svarer selskapet også for ulykesskade som rammer fører eller passasjer som befinner seg utenfor denne.

11.5 Forsikringen omfatter ikke

11.5.1 Psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker og lignende

Forsikringen gir ikke rett til utbetaling for psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker o.l. som omfattes av diagnosekodene fra og med F00 til og med F99 i henhold til ICD-10 (Den internasjonale statistiske klassifikasjonen av sykdommer og beslektede helseproblemer, 10. revisjon med senere endringer, fastsatt av Verdens Helseorganisasjon) og følger av slike.

11.5.2 Sykdom, smitte og andre særlige tilstander

Forsikringen gjelder ikke:

- a) Ulykkesskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg, f.eks. skader som oppstår som følge av besvimelse, epileptisk anfall, hjerneslag eller annen sykkelig tilstand.
- b) For følgende sykdommer eller sykelige tilstander, selv om en ulykkehendelse kan påvises som årsak:
 - slagtilfelle
 - Hjerteinfarkt
 - Kreft
 - smertetilstander i nakke og rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av billediagnostisk påvisbart brudd i nakke- eller ryggspylen, og bruddet skyldes en ulykkesskade
 - nevroser
 - ME og andre tretthetssymptomer
 - infeksjonssykdommer med mindre infeksjonen har kommet gjennom en ulykkehendelse. Stikk og bitt av insekt regnes ikke som en ulykkehendelse

11.5.3 Forgiftning

Vi svarer ikke for skade oppstått ved forgiftning gjennom mat, drikke eller nytelsesmidler.

11.5.4 Slagsmål og forbrytelse

Vi svarer ikke for skade oppstått i slagsmål, ved utførelse eller medvirkning til en forbrytelse, eller ved motstand mot pågripelse. Vi erstatter heller ikke skade som skyldes at du utsettes for gjengjeldelsehandlinger knyttet til deltakelse i slike handlinger.

11.5.5 Selvmord

Vi svarer ikke for selvmord eller forsøk på selvmord med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnforvirring som skyldes en ytre årsak og ikke en sinnslidelse.

11.5.6 Grov uaktsom fremkalling av forsikringstilfellet

Har du grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet, eller økt skadens omfang, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort. Det samme gjelder dersom du grovt uaktsomt har fremkalt forsikringstilfellet gjennom overtredelse av en sikkerhetsforskrift. Vi er likevel ansvarlig hvis den som er forsikret på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.

11.5.7 Forsettlig fremkalling av forsikringstilfellet

Har du forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er vi ikke ansvarlig. Vi er likevel ansvarlig hvis den som er forsikret på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.

11.5.8 Kosmetisk skade og tannskade

Skade som utelukkende virker vansirende og gir en invaliditetsgrad på mindre enn 15 %, samt tannskader, gir ikke rett til invaliditetserstatning.

11.5.9 Lys og temperatur

Vi svarer ikke for skade som skyldes påvirkning av lys eller temperatur med mindre du var utsatt for påvirkningen som følge av en ulykkesskade som vi svarer for. Vi dekker også slik påvirkning når årsaken er en nødsituasjon du ufrivillig har kommet opp i.

11.6 Skadeoppgjør

11.6.1 Melding om skade

Når et ulykkestilfelle har inntruffet må melding sendes oss omgående.

11.6.2 Opplysningsplikt og dokumentasjon

Ved krav om erstatning skal du gi oss de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for deg, og som vi trenger for å kunne ta stilling til kravet og utbetale erstatning.

Dersom du ved skadeoppjøret gir uriktige eller ufullstendige opplysninger, kan du miste ethvert erstatningskrav mot oss både under denne og andre forsikringsavtaler.

11.6.3 Lege- og spesialisterklæring

Både du og vi har rett til å innhente lege- og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen. Dersom vi finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra en ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig.

Hvis du befinner deg utenfor Norge kan vi kreve at du fremstiller deg for lege i Norge for vurdering av om vilkårene for erstatning foreligger. Vi betaler legens honorar, men ikke reiseutgifter til/fra Norge.

11.6.4 Samvirkende årsaker

Erstatningen reduseres forholdsmessig hvis andre forhold, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til det forhold som gir rett til utbetaling under forsikringen.

11.6.5 Hvem utbetales erstatningen til

Invaliditetserstatning tilfaller den som er forsikret.

Behandlingsutgifter tilfaller den som er forsikret eller kunden, avhengig av hvem som er ansvarlig for utlegget.

Ved privat ulykkesforsikring følger bestemmelsene i forsikringsavtaleloven kapittel 15. Følgende hovedregler gjelder:

- Forsikringsutbetaling tilfaller kunden
- Er kunden og den som er forsikret samme person, tilfaller forsikringsutbetalingen avdødes ektefelle. Har ikke avdøde slike, eller er de ikke lenger i live, tilfaller utbetalingen avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arvelovens bestemmelser.

11.6.6 Når og hvordan erstatningen beregnes

Dødsfall

Dødsfallserstatningen kommer til utbetaling når dødsfallet har inntruffet, vi har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne vårt endelige ansvar.

Medfører ulykkesskaden at den som er forsikret dør innen ett år etter skadedato, betales dødsfallserstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade, kommer til fradrag.

Dør den som er forsikret av annen årsak innen ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfall- eller invaliditetserstatning.

Dør den som er forsikret senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som ulykkesskaden ville medført.

Livsvarig medisinsk invaliditet

Med medisinsk invaliditet menes den fysiske, varige funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsmessig forårsaker.

Invaliditetserstatning utbetales når forsikringstilfellet har inntruffet, vi har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon,

og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne vårt endelige ansvar.

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den invaliditetsgraden som ulykkeskaden representerer, og avtalt forsikringssum.

Medfører ulykkeskaden flere skadefølger, fastsettes invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering på samme måte som for yrkesskade (kalt reduksjonsmetoden). Dersom ulykkeskaden øker en tidligere funksjonsnedsettelse gjøres fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse. Når andre forhold medvirker til at den medisinske invaliditetsgraden blir høyere enn det skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning, se pkt. 8.4.

Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling, og du uten rimelig grunn vegrer deg for å underkaste deg behandling, skal det likevel ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling ville ha medført.

Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.04.97, del II og III.

Det skal ikke tas hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid (uføregrad), fritidsinteresser og lignende.

11.6.7 Invaliditetstabell

Med medisinsk invaliditet menes den fysiske varige funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsvis forårsaker. Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av Sosialdepartementets invaliditetstabell i forskrift av 21.4.1997 – Forskrift om menerstatning ved yrkesskade – del II og III. Invaliditetsgraden fastsettes rent tabellarisk. Ved redusert syn, fastsettes invaliditetsgraden skjønnsmessig på grunnlag av synsevnen med korrigerende glass. Ved redusert hørsel fastsettes invaliditetsgraden skjønnsmessig på grunnlag av høreevnen med bruk av høreapparat.

I tilfelle av invaliditet som ikke reguleres av invaliditetstabellen skal invaliditetsgraden fastsettes skjønnsmessig. Ved invaliditet i de organer eller lemmer som er nevnt i tabellen, danner tabellens satser under enhver omstendighet grensen for selskapets erstatningsplikt.

11.6.8 Reduksjonsmetoden

Dersom et ulykkestilfelle fører til at du får flere skader, fastsettes den medisinske invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering (kalt reduksjonsmetoden).

Tap av eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykkeskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.

11.6.9 Omfattende personskade

Erstatning for én og samme skade kan ikke overstige 100 %, selv om flere lemmer eller organer er skadd.

11.7 Opplysningsplikt og svik

Kunden og den som er forsikret skal gi riktige og fullstendige svar på våre spørsmål. De skal også av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som de må forstå er av vesentlig betydning for vår vurdering av risikoen. Forsømmes opplysningsplikten, og det ikke bare er lite å legge vedkommende til last, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort. Dessuten kan vi si opp forsikringen, se generelle vilkår pkt. 5 og 7.

11.8 Foreldelse

Krav på forsikringssum foreldes etter 3 år, og senest etter 10 år. Krav som er meldt oss før foreldelsesfristen er utløpt, foreldes tidligst 6 måneder etter du har fått særskilt melding om at foreldelse vil bli påberopt. Foreldelsesfristen forlenges ikke dersom det har gått mer enn 10 år fra kravet ble meldt til selskapet.

Tilleggsdekninger

Bare de dekninger som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen.

12 Leiebil

- Leiebil dekkes når det foreligger skade eller tyveri som dekkes av forsikringen.
- Leiebil gis ikke ved kun glasskade.

Selskapet kan avgjøre hvor bil skal leies.

12.1 Hva erstattes

Faktiske bilutgifter fra leiebilfirma:

- Inntil kr 450 per dag, maksimalt 30 dager.
- Inntil kr 1 100 per dag, maksimalt 30 dager for minibuss.

Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.

- Hvis leiebil ikke benyttes, utbetales kr 150 pr. dag.

12.2 Reparasjon

Ved reparasjon regnes erstatningstiden til normal reparasjonstid ifølge takstrapport - tiden fra reparasjonen er påbegynt til den er avsluttet. I tillegg til normal reparasjonstid kan det beregnes et ventetillegg for det antall dager det virkelig er ventet - inntil normal reparasjonstids lengde.

12.3 Kondemnasjon

Ved kondemnasjon av hele kjøretøyet erstattes dokumenterte leiebilutgifter for inntil 10 dager fra den dagen kondemnasjonen er et faktum. Velger forsikringstaker ved kondemnasjon kontant erstatning, betaler selskapet erstatning for 10 dager.

12.4 Tyveri

Ved tyveri regnes erstatningstiden fra og med den dag tyveriet ble meldt selskapet og til kjøretøyet er gjenfunnet. Kommer kjøretøyet til rette med erstatningsmessig skade gis i tillegg erstatning etter vilkårenes pkt. 12.2 og 12.3.

13 Ekstra Trygghet bil

13.1 Utvidet totalskadegaranti

Vilkårets pkt 6.5.2 er utvidet til å dekke:

- Kjøretøy som ikke har kjørt over 60 000 km.
- Skaden inntreffer innen tre år etter at kjøretøyet var registrert som fabrikkny.
- Kjøretøyet ikke tidligere har vært utsatt for skade som overstiger 10 % av kjøretøyets nyanskaffelsesverdi.

13.2 Startleieforsikring for leaset bil

- Dersom kjøretøyet totalskades i henhold til vilkårets punkt 6.5 eller ikke har kommet til rette etter tyveri innen 30 dager (totalforsvunnet) betaler Selskapet startleie forholdsvis nedskrevet ut fra hvor mange

måneder som er gjenstående av leieforhold til leietaker.

- Startleie erstattes ikke dersom eksisterende leasingavtale kan fortsettes uten ny startleie.

13.3 Motor- og girskade

13.3.1 Forsikringen omfatter:

Bil som er inntil 10 gammel regnet fra dato bilen ble førstegangsregistrert eller som har kjørt inntil 200 000 km (det som kommer først).

Forsikringen dekker plutselige og uforutsette skader på:

- motor og girkasse
- drivaksler frem til og med drivknutene
- mellomaksler og differensialer
- fordelingsgirkasse til firehjulstrekk
- startmotor og dynamo
- servopumpe/elektropumpe til styring
- vann-, diesel-, bensin og matepumpe
- motorstyringsenhet, turbo og intercooler
- EGR-ventil og lambda-sonde
- radiator og kjøleveskebeholdere
- eksosmanifold
- svinghjul
- elektronikk til AdBlue og head-up display

For elektriske- og hybridbiler dekkes i tillegg:

- høyspentbatteri
- ladeenhet i bilen
- AC kompressor dersom bilen går i nød- eller krabbemodus

I tillegg dekkes elektronikk til alle komponenter nevnt ovenfor

13.3.2 Forsikringen omfatter ikke:

- Skade som skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen form for tæring.
- Skade på kabler og ledningsnett alene.
- Skade på clutch og hydraulikk til clutchen.
- Skade på eksosanlegg, katalysator/partikkelfilter.
- Skade på startbatterier og batterier basert på bly, nikkel, kadmium, nikkel – metallhybrid og salt nikkelbatteri.
- Skade som fabrikant, importør, leverandør/reparatør er ansvarlig for i henhold til avgitt garanti eller på annet rettsgrunnlag. Fører ikke garantikravet frem, og skaden ellers er dekningsmessig, dekker selskapet likevel skaden og trer inn i kravet.
- Skade som skyldes fabrikkasjonsfeil eller feil på software.
- Skade på kjøretøyet der software er endret eller som er trimmet/tunet, og ikke godkjent av Statens Vegvesen.

13.4 Utvidet leiebil

Leiebildekning (pkt 12) er utvidet til å dekke:

- Ved erstatningsmessig motor- og girskade etter pkt 13.3.
- Leiebil av tilsvarende størrelse som egen bil med inntil 600 kr per dag for privatforsikring og kr 1 100 for organisasjons-/bedriftsforsikring.
- Inntil 45 dager.
- kr 250 per dag dersom leiebil ikke benyttes.

13.5 Nøkkelforsikring

Erstatter inntil kr 20 000 til innkjøp av nye nøkler og programmering/omkodning, dersom disse blir mistet, stjålet eller skadet som følge av tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

Det utbetales maksimalt en forsikring pr forsikringsår.

For biler med startsperr forutsettes det at bilens nøkler omkodet. Kostnaden med omkodning inngår.

13.6 Parkeringskadeforsikring

Erstatter skader inntil kr 20 000 uten tap av bonus, som følge av at bilen ble påkjørt av ukjent kjøretøy mens den var parkert. Skaden må knyttes til bestemt skadested og tidspunkt, og meldes selskapet umiddelbart.

14 Godsansvar

14.1 Hva forsikringen omfatter

Rettslige ansvar som kjøretøyeier eller fraktfører for skade på gods oppstått under lasting av kjøretøyet, videre under kjøring til avlastingsstedet og lossing, og følgene av forsinket levering.

14.2 Forsikringssum

Erstatningen begrenses til de summer som fremgår av vegfraktloven.

14.3 Forsikringen omfatter ikke:

- Utvidet forsikringssum eller særlig utleveringsinteresse jf Vegfraktloven.
- Skade på flyttegods.
- Skade på verdigjenstander som edelmetaller, edelstener, perler, smykker, kunst eller gjenstander med samleverdi.
- Gods som går tapt, med mindre tapet har oppstått i forbindelse med skade på kjøretøyet eller sikrede kan godtgjøre at tapet skyldes tyveri, jf. Straffeloven.
- Skade på levende dyr.
- Skade på levende fisk, klipp-, salt- og tørrfisk.
- Skade på glass, stentøy, herunder bygningsglass og sanitærporselen.
- Skade på transportert bil, båt og arbeidsmaskin
- Tap som følge av manko.
- Skatter og avgifter på alkohol og tobakk.
- Tap som følge av erstatningsplikt i forbindelse med lagring av varen hos sikrede for bearbeiding, installasjon og liknende.
- Rentetap, tap av marked, inntektstap eller andre indirekte tap.

Ansvar for gods som transporteres på tilhenger er kun omfattet når transporten foregår med en trekkvogn som har godsansvarsforsikring i Selskapet, eller tilhengeren har egen godsansvarsdekning.

14.4 Egenandel

- Kr 10 000, med mindre annen egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

14.5 Sikkerhetsforskrifter

Følgene av ikke å overholde denne sikkerhetsforskrift fremgår av vilkårets pkt 5.3.

- Fraktføreren har plikt til å undersøke at godset som skal befraktes er ubeskadiget og til stede, jf Vegfraktloven.
- Når kjøretøyet benyttes til transport av gods som krever spesielle temperaturforhold, skal kjøretøyet være utstyrt med relevant kjøle-/varmeaggregat og temperaturskriver som er i funksjon.

15 Begrenset identifikasjon

Forsikringen gjelder kun for registrerte næringsdrivende.

Erstatning ytes til sikrede selv om ansvarlig bruker av kjøretøyet har voldt skade under forhold som nevnt i pkt. 4.2.1, 4.2.2 og 4.2.3.

Dette gjelder likevel ikke hvis:

- Ansvarlig bruker har 10 % eierinteresse i selskapet eller virksomheten.
- Ansvarlig bruker er styremedlem, og er tildelt firmabil i kraft av sitt styreverv i virksomheten.
- Ansvarlig bruker er daglig leder i virksomheten. Denne bestemmelsen begrenser ikke selskapet sin rett til å kreve regress av den ansvarlige bruker

16 Yrkesløsøre og varer

16.1 Hva forsikringen omfatter

Valgt forsikringsdekning er utvidet til å omfatte:

- Tyveri og skade på verktøy, redskaper, instrumenter og liknende.
- Tyveri og skade på egne varer og vareprøver.

16.2 Forsikringssum

- Kr 100 000, med mindre annet fremgår av forsikringsbeviset.

16.3 Forsikringen omfatter ikke

- Skader som skjer utenfor kjøretøyet.

17 Underslag

17.1 Hva forsikringen omfatter

- Tap av kjøretøy som ikke er kommet til rette innen tre måneder etter selskapet har fått informasjon om at kjøretøyet er savnet.

17.2 Forsikringen omfatter ikke

- Tap av kjøretøy forhandler har i kommisjon.

17.3 Egenandel

- Kr 10 000, med mindre annen egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

17.4 Sikkerhetsforskrift

Følgene av ikke å overholde denne sikkerhetsforskrift fremgår av vilkårets pkt 5.3.

Før utleie og demonstrasjon skal det tas kopi av lånetakers sertifikat.

18 Flyttegodsansvar

18.1 Hva forsikringen omfatter

- Rettslig erstatningsansvar for skade på flyttegods i henhold til NSAB flytting-avtalen.
- Nødvendige merutgifter til videre transport av uskadet gods etter driftsstopp eller skade på kjøretøyet, som gjør det umulig å fullføre transporten. Erstatningen er begrenset til det uskadde godsets verdi.

18.2 Forsikringssum

Erstatningen begrenses til de summer som fremgår av NSAB flytting-avtalen.

18.3 Forsikringen omfatter ikke

- Ansvar for skade som hører inn under Vegfraktloven.
- Erstatningsansvar for skade på matvarer, penger, smykker og verdipapirer.
- Ansvar for skade som følge av ripe-/gnisse-/skrapeskader.
- Kostnader for destruering av skadet gods.
- Straff eller bøter.
- Rentetap, tap av marked, inntektstap eller andre indirekte tap.

Ansvar for flyttegods som transporteres på tilhenger er kun omfattet når transporten foregår med en trekkvogn som har godsansvarsforsikring i Selskapet.

18.4 Egenandel

Kr 10 000, med mindre annen egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

18.5 Sikkerhetsforskrift

Følgene av ikke å overholde denne sikkerhetsforskrift fremgår av vilkårets pkt 5.3.

- Fraktføreren har plikt til å undersøke at godset som skal befraktes er ubeskadiget og til stede.

19 Avbrudd

19.1 Hva forsikringen omfatter

Erstatning for driftstap som følge av erstatningsmessig skade på kjøretøyet etter vilkårets pkt 3.2.2 (Delkasko) eller 3.2.3 (Kasko).

19.2 Avbruddstid ved reparasjon

Det dekkes avtalt beløp i inntil 40 dager, men begrenset til normal reparasjonstid, inklusiv eventuell ventetid.

19.3 Avbruddstid ved kondemnasjon

Det dekkes avtalt beløp i inntil 40 dager, regnet fra den dagen skaden er meldt selskapet og den tiden det tar å skaffe tilsvarende kjøretøy. Avbruddstiden er likevel begrenset til 15 dager fra selskapet har gitt beskjed om at kjøretøyet kondemneres.

19.4 Avbruddstid ved tyveri

Det dekkes avtalt beløp i inntil 40 dager dersom kjøretøyet ikke kommer til rette etter tyveri. Antall dager regnes som den tiden kjøretøyet er unndratt sikredes disposisjon medregnet normal reparasjonstid.

19.5 Karenstid

5 arbeidsdager.